

Чечель Н.В.

ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ

Сучасне українське суспільство характеризується кризовими явищами в багатьох сферах життєдіяльності. Складні політичні, соціально-економічні умови, зрештою, стан війни, яка триває вже вісім років, ускладнюють реальність кожного і кожної з нас. Відбувається зміна стереотипів, дестабілізація фінансового становища тощо. Ці та багато інших чинників є причиною втрати почуття безпеки значною частиною населення нашої держави. Виникає реальна проблема страху перед дійсністю. Сучасній людині доводиться приймати велику кількість рішень одночасно. Навантаження на системи адаптації дуже велике. Здатність до пристосування, або адаптації, робить можливим життя на всіх рівнях складності. І є тільки два способи виживання: боротьба й адаптація. У пошуках засобів захисту від напруги, дискомфорту, стресу деякі люди часто вдаються до стратегій адиктивної поведінки – однієї з форм деструктивної поведінки, яка виражається в бажанні втекти від реальності шляхом приймання деяких речовин чи фіксації підвищеної уваги на окремих видах діяльності, наслідком чого є зміна психічного стану. Виникнення адикції відрізняється індивідуальністю та своєрідністю, але загалом можна виділити такі етапи:

- 1) Перші спроби, які здійснюються зазвичай в компанії або під чийсь впливом. Важливе місце посідають тут зацікавленість, наслідування, груповий конформізм.
- 2) Пошукова адиктивна поведінка. Наступним за першими пробами йде етап експериментування, що зазвичай притаманно підліткам. Для них важливо належати до певної групи або просто змінити свій психічний стан.
- 3) Перехід адикції у хворобу.

Гендерне дослідження адитивної поведінки дозволяє зробити такі висновки. Існує розбіжність на статистично значущому рівні шкали ігрової залежності за методикою діагностики до 13 видів залежностей Г.В. Лозової. Це є свідченням того, що хлопці, на відміну від дівчат, мають більший патологічний потяг до азартних ігор. Отримані результати також підтвердили сучасну статистику про те, що чоловіки частіше потрапляють у залежність від азартних і комп'ютерних ігор. За іншими методиками розбіжності не були виявлені: і хлопці, і дівчата мають середні рівні схильності до адитивної поведінки за загальною шкалою. Наступний етап дослідження підтвердив, що за середніми показниками ані хлопці, ані дівчата не мають вираженої сексуальної залежності, тобто не мають нав'язливої статевої поведінки.

Одержані в ході роботи дані дозволяють констатувати, що стать людини практично не впливає на виникнення деструктивної поведінки, в основі адикції лежать інші причини (дезадаптована родина, нервово-психічна нестійкість особистості, акцентуації характеру та ін.). Результати роботи можуть бути використані під час аналізу механізмів попередження адиктивної поведінки молоді, а також для розроблення корекційної програми. Також отримані результати можуть бути застосовані для рекомендацій і надання допомоги соціальним педагогам і батькам як юнаків, так і дівчат, які потрапили у складну життєву ситуацію.

Роботу виконано під керівництвом доцента кафедри КТРСіГН Чуєшкової О.В.